

KIRJALLINEN LAUSUNTO TALOUSVALIOKUNNALLE
19.03.2026

Talousvaliokunnalle

Lausunto asiassa: HE 2/2026 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Administer Oyj on henkilöstö- ja talouspalvelujen moniosaaja. Tarjoamme palkka- ja taloushallinnon palveluita, ohjelmistopalveluita, konsultointia sekä henkilöstövuokrausta ja kansainvälisiä asiantuntijapalveluita. Olemme Suomen suurin palkkauloistuskumppani ja johtava asiantuntija harmaan talouden torjunnassa. Palveluitamme käyttää yli 5000 asiakasta pk-yrityksistä suuryrityksiin sekä kunnat ja muut julkisen sektorin toimijat. Vuonna 1985 perustettu yritys on noteerattu Nasdaq Helsingin First North -listalla.

Administer Oyj:n muodostavat palkkahallintopalveluita tarjoava Silta Oy, tilitoimisto Administer, asiantuntijatalo Econia Oy, ohjelmistoyhtiö EmCe Solution Partner Oy sekä Kuntalaskenta Oy. 1.4.2026 alkaen konserniin kuuluu myös Sarastia Oy. Lisäksi konserniin kuuluu muita tytä- ja osakkuusyhtiöitä.

Administer Oyj:n edustaja on kutsuttu kuultavaksi talousvaliokunnan kokoukseen 19.3.2026 klo 12. Yhtiöltä on pyydetty myös kirjallinen lausunto, joka ohessa.

- ***Esityksen yleiset tavoitteet ja päämäärät***

Administer Oyj esittää täyden kannatuksensa esityksen tavoitteille ja päämäärille koskien hankintalain uudistuksia.

Erityisen tärkeänä tavoitteena näemme pienten ja keskisuurten yritysten osallistumisedellytysten tukemisen sekä sellaisen toimintaympäristön luomisen, joka aidosti mahdollistaa potentiaalisten yritysten osallistumisen julkisiin tarjouskilpailuihin. Siinä, missä kilpailutusten tehostuminen lisää julkisten hankintojen kustannussäästöjä, lisää osallistumismahdollisuus palveluntarjoajien kasvumahdollisuuksia lisäten näin myös yritysten kannattavuutta ja tuottavuutta.

Katsomme esitettyjen tavoitteiden ja päämäärien olevan nykytilaan verrattuna erityisen toivottavia ja myös kriittisiä, jotta kilpailutuksia saadaan tehostettua ja kilpailukenttää uudistettua. Kun kilpailutusten myötä kuntien päätöksenteosta saataisiin entistä avoimempaa tarjousmateriaaleja myöden, pystyttäisiin aitoa kilpailutusta tosiasiallisesti myös valvomaan ja ostettuja palveluita vertailemaan.

- ***Hankintojen valmistelu***

Näkemyksemme mukaan huolellisen markkinakartoituksen toteuttaminen on hankinnan kaikkien osapuolten etu ja tähän tulisi entisestään kannustaa.

Markkinakartoituksen toteuttamisen kriteerit tulisi olla tarkkarajaisesti määritelty, jotta väärinkäytöksille ei jäisi liikkumavaraa. Näkemyksemme mukaan markkinakartoitukseen liittyvässä sääntelyssä olisi huolehdittava siitä, että huolellisesti toteutetun markkinakartoituksen arvioinnissa olisi tietyt edellytykset, joita hankintayksiköt eivät saisi kierrettyä ns. rimaa alittaen, mutta pääsisivät silti hyötymään markkinakartoituksen laatimiseen sidotuista poikkeusperusteista. Markkinakartoituksen

tulisi aidosti palvella kartoituksen laatimisen todellista tavoitetta ja tarkoitusta, jotta se tuottaisi sille asetetut hyödyt ja edut hankintojen kilpailutuksessa.

Tällä hetkellä ongelmana on, että kilpailutuksia räätälöidään täyttämään halutun palveluntarjoajan valikoima ja siten pyritään saattamaan todennäköiseksi, että haluttu palveluntarjoaja voittaisi kilpailutuksen. Tätä ongelmaa vastaan pakollinen velvoite järjestää kilpailutus uudelleen räätälöinnin mennessä liian pitkälle on hyvä asia. Mikäli kyseessä sen sijaan olisi aito ”räätälöimätön” kilpailutus, olisi tilanne sen yhden vaatimukset täyttävän palveluntarjoajan kannalta kovin harmillinen.

Kilpailutusten räätälöintiä pitäisi estää siten, että liian yksityiskohtaisiin edellytyksiin menemistä pyrittäisiin kitkemään, ja markkinakartoitukset olisivat avoimia ja monipuolisia keskusteluita kilpailuttajan tarpeista ja tilanteesta. Markkinavuoropuhelulle tulisi asettaa tietyt minimivaatimukset, jotka pakottaisivat markkinavuoropuhelun laadun riittäväksi, ja vain laiminlyönnit tämän toteuttamisessa johtaisi kilpailutuksen uusimiseen.

Yleisellä tasolla hankintojen valmisteluun liittyen katsomme, että vaatimus hankintojen kilpailuttamisesta tulee ohjaamaan ja kannustamaan kuntia kehittämään hankintaosaamistaan. Hankintaosaaminen on kunnille välttämätöntä, ja esitetyt muutokset edistävät juuri tätä osaamista pitkällä tähtäimellä parempaan suuntaan.

- ***Sidosyksiköiden käytön rajoittaminen***

Näkemyksemme mukaan 10 % vähimmäisomistusta koskeva ehdotus on hyvä ja kannatettava askel oikeaan suuntaan. Muutos sellaisenaan ei varmasti tule poistamaan kaikkia aiheeseen liittyviä ongelmia, mutta estää räikeimmät nykyisen hankintalain kiertämiseksi tarkoitetut omistusjärjestelyt, joissa keinotekoisesti ostamalla yksi osake in-house -yhtiöstä muutamalla sadalla eurolla, voidaan välttyä miljoonien eurojen arvoisten hankkeiden kilpailuttamiselta. Ehdotettu muutos on täysin perusteltu ja kannatettava, sillä se ajaa toimijat kilpailuttamaan tarvitsemiaan palveluita markkinaehtoisesti, ja edistää näin myös julkisten varojen käytön tehokkuutta.

Näemme sidosyksiköiden käytön rajoittamisen muutosehdotuksen ainoastaan hyvänä asiana ja pitkällä tähtäimellä sen tuovan konkreettisia etuja sekä kunnille että palveluntarjoajille. Kilpailutuksessa kunnan eli asiakkaan tarve tulisi paremmin kuulluksi, kun asiakas pääsisi itse määrittämään tarvitsemansa palvelun sisällön, ja saisi näin ollen juuri sen palvelun, mitä tarvitsee. Palveluntarjoajien näkökulmasta muutos avaisi useille eri aloille uutta markkinaa ja kilpailua, ja laajentaisi palveluntarjoajien asiakaskuntaa myös julkisen sektorin, erityisesti pienten ja keskisuurten kuntien, puolelle.

Pidämme tärkeänä ja kannatettavana, että keinotekoiisiin järjestelyihin puututaan lain tasolla ja vähimmäisomistusvelvoite ulotetaan myös sidosyksikön mahdollisiin tytär- tai sisaryhtiöihin.

- ***Siirtymäajat***

Palveluntarjoajan näkökulmasta tarkasteltuna katsomme siirtymäajan olevan riittävä. Administer Oyj esimerkiksi tarjoaa palveluitaan jo nykyisellään kuntaapuolen asiakkaille, joten tilanne ei näin ollen edellyttäisi muutosta palveluntarjonnassa. Tiedostamme kuitenkin, että hankintayksikköjen näkökulmasta siirtymäaika saattaa näyttäytyä tarpeettoman lyhyenä, mutta myös palveluntarjoajien näkökulmasta, mikäli palveluiden tarjoaminen tulisi vaatimaan esimerkiksi muutoksia palvelun sisällössä tai erityisosaamisen hankkimista julkisesta sektorista. Yleisesti voidaan todeta, että

siirtymäaika on varsin riittävä, mikäli palveluntuottajan järjestelmä on riittävän kehittynyt ja palvelua on tuotettu ammattimaisesti ja asianmukaisilla järjestelmillä ennen palveluntarjoajalle siirtymistä. Ongelmia voi syntyä kotikutoisten tai päivittämättömien järjestelmien käytöstä.

- ***Muut huomiot***

Hankintalakia uudistettaessa olisi aiheellista puuttua myös määräaikaisten hankintasopimusten ketjuttamisen estämiseen. Mikäli hankintayksikkö pilkkoo hankinnan lyhyisiin määräaikaisiin sopimuksiin, ja saa näin teoreettisesti alitettua lain mukaiset kynnyksarvot, hankintalaki ei tule sovellettavaksi siten kuin hankinta kokonaisuudessaan edellyttäisi. Tämänkaltaisen toiminta on sekä haitallista palveluntarjoajille että puhtaasti hankintalainsäädännön hengen vastaista.

Hankintalakia uudistettaessa tulisi myös harkita ja arvioida puhtaasti hintaperusteisen kilpailutuksen mielekkyyttä, kun tarkoitus on saada mahdollisimman edullinen palvelu pitkässä juoksussa. Pelkän hinnan ei tulisi olla määräävä tekijä, vaan hankinnoissa tulisi painottaa entisestään parasta hintalaatusuhdetta.

Administer Oyj

Kimmo Herranen

toimitusjohtaja

sähköposti: kimmo.herranen@administer.fi

Liitteet:

Liitteet 1 – 8: Lehtileikkeitä kilpailutuksen

Liitteet 9 – 11: Tutkimuksia ja raportteja kilpailutuksesta ja sidosyksiköistä

Liitteet 12 – 14: Esimerkkejä jo toteutuneista kilpailutuksista